A° 2026 **N° 230**

PUBLICATIEBLAD

MINISTERIËLE REGELING MET ALGEMENE WERKING, van de 19de oktober 2026 ter uitvoering van de artikelen 1 en 2 van het Landsbesluit sociaal-economische statistieken 1994[1] (Regeling Nationale Rekeningen enquête 2026)

De Minister van Bestuur, Planning en Dienstverlening,

Overwegende:

dat conform het gestelde in het Landsbesluit sociaal-economische statistieken 1994, het wenselijk is regelmatig opgaven en inlichtingen in te winnen door middel van vragenlijsten ten behoeve van de samenstelling van de sociaal-economische statistieken;

dat voormeld landsbesluit tevens bepaalt dat de modellen van bovengenoemde vragenlijsten alsook de periode waarin verzending plaatsvindt door de minister dient te worden vastgesteld;

Gelet op:

de artikelen 1 en 2 van het Landsbesluit sociaal-economische statistieken 1994;

Heeft besloten:

Artikel 1

1. Het Centraal Bureau voor de Statistiek houdt in 2026 een enquête onder bedrijven en instellingen genoemd: Nationale Rekeningen enquête 2026.

2. De enquête, bedoeld in het eerste lid, bestaat uit:

   a. de vragenlijst Jaarverslag 2025;
   b. de vragenlijst Jaarverslag 2025 voor verzekeringsmaatschappijen en pensioenfondsen;
   c. de vragenlijst Jaarverslag 2025 voor kredietverlenende instellingen.
   d. de vragenlijst Kostenstructuur.

[1] P.B. 2011, no. 21 (GT).

3. De vragenlijsten, genoemd in het tweede lid, zijn opgenomen in de bijlagen behorende bij deze regeling.

Artikel 2

Alle bedrijven, organisaties en stichtingen die in een door het Centraal Bureau voor de Statistiek samen te stellen steekproef vallen, vullen de vragenlijsten, bedoeld in artikel 1, tweede lid, in.

Artikel 3

De vragenlijsten, bedoeld in artikel 1, tweede lid, worden vóór 30 oktober 2026 afgeleverd bij de bedrijven, organisaties en stichtingen, bedoeld in artikel 2.

Artikel 4

Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van bekendmaking.

Artikel 5

Deze regeling wordt aangehaald als: Regeling Nationale Rekeningen enquête 2026.

Willemstad, 19 oktober 2026
De Minister van Bestuur, Planning,
en Dienstverlening,
S.X.T. HATO

Uitgegeven de 21ste oktober 2026
De Minister van Algemene Zaken,
G.S. PISAS

Bijlage I, behorende bij artikel 1, tweede lid, onderdeel a, van de Regeling Nationale Rekeningen enquête 2026.

Vragenlijst Jaarverslag 2025

KvK _____

Centraal Bureau voor de Statistiek

Contact: **World Trade Center**
Piscaderabaai z/n (eerste verdieping)
Tel. (+5999) 8392300
nationale.rekeningen@cbs.cw
Website: www.cbs.cw

Interviewer: _____ Telefoon: _____ Volgnr: ____

BEDRIJVEN ENQUÊTE
VRAGENLIJST JAARVERSLAG 2025

IN TE VULLEN DOOR HET BEDRIJF

Naam contactpersoon: _____

Telefoon: _____

Fax: _____ Email: _____
(zie vraag 8a)

Tenminste één van beide blokken invullen

IN TE VULLEN DOOR ADMINISTRATIE-OF ACCOUNTANTSKANTOOR

Naam kantoor: _____

Naam contactpersoon: _____

Telefoon: _____

Fax: _____ Email: _____
(zie vraag 8 en 8a)

BELANGRIJK: Lees vóór het invullen van de vragenlijst de toelichting

Alléén de vragen beantwoorden die voor uw bedrijf van toepassing zijn

VRAGENLIJST JAARVERSLAG 2025

Sector ____ KvK ____

Zone ____

ALGEMEEN:

1 Heeft dit bedrijf een off-shore vergunning? Ja ☐ Nee ☐
(een bedrijf met een off-shore vergunning mag geen goederen of diensten verkopen in Curaçao)

2 Rechtsvorm:

☐	1 N.V.	☐	6 V.O.F.
☐	2 B.V.	☐	7 Publiekrechtelijk orgaan
☐	3 Eenmanszaak met of zonder personeel	☐	8 Vakbond
☐	4 Stichting	☐	9 Vereniging
☐	5 Maatschap	☐	10 Anders (b.v. C.V.): ____

3 Hoeveel procent van uw (bedrijfs)vermogen is in het bezit van een buitenlands bedrijf?

Gelieve uw antwoord te specifieren met het percentage en het land van vestiging van het buitenlandse bedrijf

%	Land

4 Hoofdactiviteit: ____ ____

5 Het boekjaar loopt van ____ t/m ____ 2025
(Indien het boekjaar niet samenvalt met het kalenderjaar, gelieve gegevens over het jaar dat **eindigt** in 2025 op te geven)

6 Was de onderneming het hele boekjaar (afgezien van vakantie) actief? Ja ☐ Nee ☐

7 Zijn in de financiële gegevens hierachter ook gegevens van vestigingen in het buitenland, op Aruba of op de BES eilanden opgenomen? Ja ☐ Nee ☐
Indien ja, graag percentage van aandeel opgeven ____ %

8 Veel bedrijven laten deze enquête door hun accountant/boekhouder invullen. Vindt u het goed dat het CBS deze enquête in de toekomst rechtstreeks naar uw administratie- of accountantskantoor stuurt? Indien ja, gelieve op het voorblad de gegevens in te vullen Ja ☐ Nee ☐

8a Wilt u (of uw accountant/boekhouder) in het vervolg de formulieren per email ontvangen? Ja ☐ Nee ☐
Indien ja, gelieve op het voorblad uw emailadres in te vullen

PERSONEEL:

	30 juni	31 december
9 Aantal betaalde personeelsleden op de loonlijst **(full-time)**	____	____
10 Aantal betaalde personeelsleden op de loonlijst **(part-time)**	____	____
11 Niet betaald personeel (= eigenaren en meewerkende gezinsleden die niet op de loonlijst staan, geen losse krachten)	____	____

12 Gemiddeld aantal werkenden (vraag 9 t/m 11) ____

WINST-EN VERLIESREKENING 2025 Alle bedragen afronden op duizenden guldens

BATEN ***(zie toelichting)***

13 Subsidies van de overheid **(subsidie niet meetellen bij de totale baten bij vraag 18)**

14 Productie industrie, bouwbedrijven, landbouw en nutsbedrijven

15 Omzet groot- en kleinhandel

16 Omzet horeca (hotels, restaurants, snacks etc.)

17 Inkomsten uit dienstverlening +

18 Totale baten (14 t/m 17) 0

19 Kostprijs (excl. personeelskosten; zie toelichting) -

20 Bruto winst (18 minus 19) 0

LASTEN

21 Afschrijvingen op materiële vaste activa

22 Bruto lonen en salarissen (alleen eigen personeel) en overige personeelskosten

23 Sociale lasten (werkgeversdeel)

24 Overige operationele lasten (geen winstbelasting) +

25 Totale lasten (21 t/m 24) 0

26 Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening (20 minus 25) **(+/-)** 0

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

27 Interestbaten ____ -/- interestkosten ____ = saldo **(+/-)** 0

28 Overige financiële baten en lasten **(+/-)**

BUITENGEWONE BATEN EN LASTEN

29 Boekwinst/verlies op verkochte vaste activa **(+/-)**

30 Overige buitengewone baten en lasten **(+/-)** +

31 Totaal van 27 t/m 30 **(+/-)** 0

32 Resultaat voor belasting (26 plus 31) **(+/-)** 0

De volgende vragen zijn alléén bedoeld voor NV's of BV's

33 Winstbelasting over 2025

34 Ingehouden winsten over het boekjaar 2025

35 Te betalen dividend over 2025

36 Te Ontvangen dividend/resultaat uit deelnemingen 2025

BALANS: ***(zie toelichting)*** Alle bedragen afronden op duizenden guldens

		eind 2025	**eind 2024**
37	Materiële vaste activa (boekwaarda ná geaccumuleerde afschrijvingen)		
	(controlehokje)	0	

Een controle op de eindwaarde van de vaste activa kan als volgt worden toegepast:
Eindwaarde 2024 + investeringen 2025 -/- desinvesteringen 2025 -/- afschrijvingen 2025 +/- boekwinst(verlies) = eindwaarde 2025

Voorraden:

38	Eigen produkten		
39	Goederen in bewerking **OOK** onderhanden werk in de bouw		
40	Grondstoffen en halffabrikaten		
41	Handelsgoederen		
	+		+
42	**Totale voorraden op de balans (38 t/m 41)**	0	0
43	Balanstotaal (zie toelichting)		

TOELICHTING OP DE MATERIËLE VASTE ACTIVA:
(Afschrijvingenstaat gebruiken bij het invullen van de volgende vragen)

Let op: Beide kolommen zijn voor het boekjaar 2025

	Investeringen (aanschafwaarde)	**Des**investeringen (de opbrengst hiervan, **niet** de boekwaarde)
Investeringen in/desinvesteringen van materiële vaste activa:	**2025**	**2025**
44 Bedrijfsgebouwen (inclusief grond)		
45 Andere bouw- en grondwerken		
46 Gronden en terreinen (onbebouwd)		
47 Transportmiddelen		
48 Computers en software		
49 Machines, installaties, kantoor- en winkelinventaris en overige bedrijfsuitrusting		
	+	
50 Totale investeringen/desinvesteringen (44 t/m 49)	0	0
51 Welk deel van de investeringen werd in eigen beheer vervaardigd ? (zie toelichting)		
52 **Waarvan** geactiveerde lonen en salarissen van eigen personeel		
53 **Waarvan** overhead/algemene kosten		
54 Kosten van onderzoek en ontwikkeling (R&D) (zie toelichting)		

De ervaring heeft geleerd dat het invullen van het onderdeel betreffende investeringen en desinvesteringen ve problemen oplevert. U kunt veel vragen van het CBS voorkomen door een kopie van de toelichting op de bala waarin het verloop van de materiële vaste activa wordt gegeven aan het enqueteformulier toe te voegen. Ook een kopie van de toelichting op de personeelskosten wordt zeer op prijs gesteld.

Centraal Bureau voor de Statistiek

TOELICHTING:

Een onderneming is de kleinste eenheid met een eigen balans en winst- en verliesrekening. Een onderneming bestaat voor de Nationale Rekeningen uit één of meer vestigingen op hetzelfde eiland. Buitenlandse vestigingen (ook vestigingen op andere eilanden van de voormalige Nederlandse Antillen) dienen niet in deze vragenlijst te worden verwerkt.

Let op: De bedragen op het vragenformulier dienen in duizenden guldens te worden ingevuld en correct te worden afgerond. Een bedrag van XCG 5.000,- wordt dus ingevuld als 5; XCG 5.499,- wordt ook 5. Pas bij XCG 5.500, - dient 6 te worden opgegeven.

3 Het doel van deze vraag is om inzicht te krijgen in de mate waarin er sprake is van *Foreign Direct Investment* (FDI). FDI is een investering van een individu of entiteit in een ander land dan het land van vestiging, waarbij er sprake is van het uitoefenen van invloed op besluitvorming in het geïnvesteerde bedrijf.

4 De hoofdactiviteit van de onderneming is die bedrijfsactiviteit waaruit de grootste opbrengst wordt verkregen, of waarbij het grootste aantal werknemers is betrokken. Het eerste criterium heeft de voorkeur. De hoofdactiviteit wordt later gecodeerd door het CBS.

9 Betaald personeel in dienst van de onderneming omvat alle personeel **op de loonstaten** van de betreffende maanden, **inclusief personen die gemiddeld minder dan 25 uur per week werken**. De parttimers in loondienst die vermeld worden bij vraag 10 moeten ook in de totale aantallen bij vraag 9 meegeteld worden. Let op: ingehuurd personeel (uitzendkrachten, losse krachten, consultants etc.) worden hier **niet** inbegrepen. De kosten hiervan dienen bij vraag 24 ingevuld te worden.

10 Let op dat het aantal parttimers in loondienst, dat hier wordt vermeld, is inbegrepen bij vraag 9. Het antwoord bij vraag 10 kan dus niet hoger zijn dan het antwoord bij vraag 9.

11 Niet-betaald personeel: eigenaren en meewerkende gezinsleden die niet op de loonlijst staan. Hieronder vallen b.v. niet de mensen die het kantoor of de tuin schoonmaken of andere losse krachten.

12 Het gemiddeld aantal personeelsleden dient bij voorkeur berekend te worden als het gemiddelde over de 12 maanden van het boekjaar. Niet betaald personeel ook meetellen bij de berekening van dit gemiddelde.

13 Alléén subsidie van de Overheid opgeven. De subsidie dient niet opgeteld te worden bij de totale baten van vraag 18.

Beantwoording van vraag 14 t/m 17 is afhankelijk van de hoofdactiviteit van de onderneming:

14 Bij productie-industrie slechts invullen de waarde van door de onderneming ***zelfgeproduceerde*** goederen. De omzet van goederen ingekocht bij derden voor doorverkoop dient te worden opgenomen onder vraag 15 (omzet handel).

15 Bij deze vraag slechts invullen de omzet van goederen die niet door deze onderneming geproduceerd of bewerkt zijn. Statiegeld bij verkoop van frisdranken en bier niet meetellen. Zowel contante verkopen als op rekening en op huurkoopcontract meenemen in de omzet.

16 Hier wordt de omzet van hotels, cafés of restaurants opgegeven. Ook snacks en cateringbedrijven dienen hier hun omzet op te geven.

17 Dienstverlenende bedrijven zijn b.v. vervoersbedrijven, radio- en televisieomroepen, accountantskantoren, advocaten, verhuurbedrijven, medische praktijken en instellingen, beauty salons, schoonmaakbedrijven, duikscholen etc.

19 Onder kostprijs ***geen*** personeelskosten opnemen. De kosten van eigen personeel dienen bij de vragen 22 en 23 opgegeven te worden, terwijl werk van derden (contractor, etc.) bij de overige operationele lasten (vraag 24) moet worden vermeld.

De kostprijs omvat voor handelsbedrijven de inkoop van goederen en voor productiebedrijven de inkoop van grondstoffen en materialen. Grondstoffen zijn alle materialen die in het productieproces worden verbruikt. Voor de vaststelling van de totale inkoopwaarde moet worden uitgegaan van de factuurbedragen. Meetellen: inklaringskosten, invoerrechten (als zelf ingevoerd), vrachtkosten, tijdelijke opslagkosten (betaalbaar aan derden), premies transportverzekeringen, en eenmalige verpakkingskosten. Aftrekken: ontvangen kortingen wegens contante betaling of anderszins.

21 Alléén afschrijvingen op materiële vaste activa opgeven. Géén afschrijvingen op b.v. goodwill of voorraden e.d.

22 Alléén basisloon van **eigen** personeel. Betalingen aan contractor en uitzendbureaus, etc. opgeven bij overige operationele kosten (vraag 24). Ondernemersinkomen alleen meetellen voorzover het op de loonlijst staat. Aftrekken: de ziektegelden die uit hoofde van de ziekteverzekering worden terugontvangen van de SVB. Loonkosten die drukken op investeringen in eigen beheer hier niet vermelden. Deze worden opgegeven bij 52.

Onder overige personeelskosten vallen b.v. overwerkvergoedingen, bonussen, tantièmes, gratificaties, vakantietoeslagen, vergoedingen in **natura** (bijv. vrij wonen, voeding en vervoer), sociale uitgaven en commissies aan verkopers. Ook winstuitkeringen aan directie- en andere personeelsleden dienen hier opgegeven te worden. Opleidingskosten en beroepsmatige werkkleding zijn ***geen*** personeelskosten, deze kosten vallen onder de overige operationele kosten (24).

23 Onder sociale lasten komt het ***werkgeversdeel*** van de premies betaald aan de SVB, maar ook particuliere verzekeringen die ten behoeve van het personeel worden afgesloten, b.v. pensioen- of ziekteverzekeringen. Tot de sociale lasten ook rekenen uitkeringen bij ontslag (cessantia) indien deze rechtstreeks betaald zijn.

24 Overige operationele kosten betreffen ***alle*** niet eerdergenoemde niet-duurzame goederen en diensten bij derden aangeschaft, zoals huur van een pand, telefoon- en elektriciteitskosten,

ingehuurd personeel en andere ingehuurde diensten. Dotaties aan voorzieningen (b.v. dubieuze debiteuren) of andere buitengewone lasten zoals koersverschillen e.d. zijn uitgesloten. Buitengewone, niet operationele kosten moeten worden ingevuld bij vraag 30.

28 Overige financiële baten en lasten betreffen koersverschillen, bankkosten e.d.

29 Zie toelichting bij vraag 44 t/m 50 over de desinvesteringen voor het bedrag dat bij deze vraag dient te worden ingevuld. Het gaat hier om het verschil tussen de verkoop- en de boekwaarde, en kan negatief of positief zijn.

30 Buitengewone baten en lasten betreffen inkomsten en uitgaven die incidenteel (niet jaarlijks) voorkomen zoals schade-uitkeringen, dotaties aan of vrijval van voorzieningen e.d.

32 Indien u over een jaarrekening beschikt, moet dit bedrag overeenkomen met het resultaat vóór belasting in de jaarrekening.

37 De boekwaarde van de materiële vaste activa invullen, dus aanschaffingsprijs minus geaccumuleerde afschrijvingen

38 t/m 41

Vermeld voorraden "netto", dus na voorziening voor incourante voorraden. Bouwbedrijven dienen bij vraag 39 onderhanden werk te vermelden. Hotels, restaurants en cafés dienen de voorraden bij vraag 40 (grondstoffen en half-fabrikanten) in te vullen.

43 Het balanstotaal omvat de totale activa, dus de totale bezittingen van de onderneming op de balansdatum. Dit is de onderste regel van de balans en dus ***niet*** de optelling van vraag 37 en vraag 42.

Gebruik de afschrijvingenstaat voor de vragen over investeringen en desinvesteringen

44 t/m 50

Onder ***investeringen*** in vaste activa moet worden vermeld de aanschafwaarde van duurzame productiemiddelen, die gedurende het boekjaar zijn gekocht (geen operationele leasing). Duurzame productiemiddelen zijn goederen die een levensduur hebben van 1 jaar of langer. In de investeringen dienen mede begrepen te zijn de installatiekosten, architectenkosten, notaris- en andere overdrachtskosten, vaste voorzieningen in gebouwen, uitgaven voor groot onderhoud van de kapitaalgoederen en de waarde van in het boekjaar geïnvesteerde gelden in bouwwerken die nog niet zijn opgeleverd aan de onderneming.

Niet opnemen: investeringen in vestigingen in het buitenland (of op andere eilanden van de voormalige Nederlandse Antillen); overneming van in bedrijf zijnde ondernemingen waarvan het bedrijf in ongewijzigde vorm wordt voortgezet; investeringen in immateriële activa, zoals patenten, concessies, goodwill, etc. Evenmin financiële activa.

Onder ***andere bouw- en grondwerken*** wordt verstaan: niet-bedrijfsgebouwen, zoals woningen, verenigingsgebouwen en sportzalen, en werken zoals grondverbetering, aanleg sportvelden, tennisbanen, parkeerterreinen, asfaltering opritten, etc.

In de kolom voor ***Desinvesteringen*** dient de volledige opbrengst (verkoopwaarde) vermeld te worden van de verkoop van materiële vaste activa. Verschillen tussen de opbrengst en de boekwaarde van de verkochte materiële vaste activa moeten bij vraag 29 vermeld worden.

51 Onder investeringen in eigen beheer wordt verstaan het vervaardigen, verbouwen of bedrijfsklaar maken van vaste activa (gebouwen, machines, installaties, etc.) die door het bedrijf zelf gebruikt zullen worden en die dus niet voor de verkoop bestemd zijn. Bij het installeren van machines en installaties dienen alle van derden betrokken goederen en diensten te worden afgetrokken. Het overblijvende deel van de investeringen in eigen beheer valt uiteen in loonkosten eigen personeel en overhead. Deze onderverdeling wordt in 52 en 53 gevraagd.

54 Sinds kort worden de kosten van **onderzoek en ontwikkeling (R&D)** in de **investeringen** opgenomen. R&D is het op systematische (planmatige) basis uitvoeren van creatieve werkzaamheden met het doel nieuwe producten te ontdekken en te ontwikkelen, het verbeteren van bestaande producten of het ontdekken en ontwikkelen van nieuwe of efficiëntere productieprocessen (innovatie). R&D wordt behandeld als bruto-investeringen, in gevallen dat het overduidelijk is dat de activiteiten economische voordeel hebben voor de eigenaar. Anders worden de activiteiten behandeld als intermediair verbruik (vraag 19 t/m 24).

Voorbeelden van R&D

- Productiebedrijven (landbouw, visserij, mijnbouw, de industrie, elektriciteit, gas, water, afvalbeheer, bouw): onderzoek naar nieuwe producten of productiemethoden.
- IT-activiteiten: het oplossen van conflicten binnen hardware of software; de ontwikkeling van software voor zakelijke toepassingen en informatiesystemen.
- Banken en verzekeringen: de ontwikkeling van nieuwe software voor thuisbankieren; het onderzoeken van consumentengedrag met als doel nieuwe soorten rekeningen en bankdiensten te ontwikkeling; onderzoek naar sociale fenomenen met een impact op je dienst en die kunnen resulteren in nieuwe vormen van verzekering (gezondheid, pensioen, enz.); onderzoek met als doel nieuwe of aanzienlijk verbeterde financiële diensten te ontwikkelen (nieuwe concepten voor rekeningen, leningen, verzekeringen en spaarinstrumenten).
- Andere diensten: analyse van de effecten van de economische en sociale veranderingen op de consumptie en vrijetijdsbesteding; analyse van veranderde verwachtingen en voorkeuren van de consument; onderzoek naar nieuwe reis-en vakantieconcepten.

Waardering van R&D:

- indien uitgevoerd door gespecialiseerde commerciële laboratoria of instituten, waarderen tegen het bedrag van de verkoop, het contract, de commissies, honoraria etc.;
- indien uitgevoerd door overheidsinstellingen, universiteiten, non-profit onderzoeksinstellingen etc., waarderen tegen de totale kosten;
- indien door het bedrijf zelf uitgevoerd, de waarde schatten op basis van de kosten die in rekening zouden worden gebracht indien de R&D commercieel was uitbesteed of op basis van de totale productiekosten, inclusief de kosten van vaste activa die worden gebruikt in de productie.

Bijlage II, behorende bij artikel 1, tweede lid, onderdeel b, van de Regeling Nationale Rekeningen enquête 2026

Vragenlijst Jaarverslag 2025

voor verzekeringsmaatschappijen en pensioenfondsen

KvK _____

Centraal Bureau voor de Statistiek

Contact: **World Trade Center**
Piscaderabaai z/n
Tel. (+5999) 8392300
nationale.rekeningen@cbs.cw
Website: www.cbs.cw

Interviewer: _____ Telefoon: _____ Volgnr: ____

BEDRIJVEN ENQUÊTE
VRAGENLIJST JAARVERSLAG 2025
VOOR VERZEKERINGSMAATSCHAPPIJEN EN PENSIOENFONDSEN

IN TE VULLEN DOOR HET BEDRIJF

Naam contactpersoon: _____

Telefoon: _____

Fax: _____ Email: _____
(zie vraag 8a)

Tenminste één van beide blokken invullen

IN TE VULLEN DOOR ADMINISTRATIE- OF ACCOUNTANTSKANTOOR

Naam kantoor: _____

Naam contactpersoon: _____

Telefoon: _____

Fax: _____ Email: _____
(zie vraag 8 en 8a)

BELANGRIJK: Lees vóór het invullen van de vragenlijst de toelichting.

Alléén de vragen beantwoorden die voor uw bedrijf van toepassing zijn

VRAGENLIJST JAARVERSLAG 2025

Sector ☐ KvK ☐

Zone ☐

Volgnr.: ☐

ALGEMEEN:

1 Heeft dit bedrijf een off-shore vergunning? Ja ☐ Nee ☐
(een bedrijf met een off-shore vergunning mag geen goederen of diensten verkopen in de Curaçao)

2 Rechtsvorm:

☐	1 N.V.	☐	6 V.O.F.
☐	2 B.V.	☐	7 Publiekrechtelijk orgaan
☐	3 Eenmanszaak met of zonder personeel	☐	8 Vakbond
☐	4 Stichting	☐	9 Vereniging
☐	5 Maatschap	☐	10 Anders (b.v. C.V.): _____

3 Hoeveel procent van uw (bedrijfs)vermogen is in het bezit van een buitenlands bedrijf?

Gelieve uw antwoord te specifieren met het percentage en het land van vestiging van het buitenlandse bedrijf

%	Land

4 Hoofdactiviteit: _____ ☐

5 Het boekjaar loopt van _____ t/m _____ 2025
(Indien het boekjaar niet samenvalt met het kalenderjaar, gelieve gegevens over het jaar dat **eindigt** in 2025 op te geven)

6 Was de onderneming het hele boekjaar (afgezien van vakantie) actief? Ja ☐ Nee ☐

7 Zijn in de financiële gegevens hierachter ook gegevens van vestigingen in het buitenland, op Aruba of op de BES eilanden opgenomen? Ja ☐ Nee ☐
Indien ja, graag percentage van aandeel opgeven ☐ %

8 Veel bedrijven laten deze enquête door hun accountant/boekhouder invullen. Vindt u het goed dat het CBS deze enquête in de toekomst rechtstreeks naar uw administratie- of accountantskantoor stuurt? Indien ja, gelieve op het voorblad de gegevens in te vullen Ja ☐ Nee ☐

8a Wilt u (of uw accountant/boekhouder) in het vervolg de formulieren per email ontvangen? Indien ja, gelieve op het voorblad uw emailadres in te vullen Ja ☐ Nee ☐

PERSONEEL:

	per 30 juni	31 december
9 Aantal betaalde personeelsleden op de loonlijst **(full-time)**	☐	☐
10 Aantal betaalde personeelsleden op de loonlijst **(part-time)**	☐	☐
11 Niet betaald personeel (= eigenaren en meewerkende gezinsleden die niet op de loonlijst staan, geen losse krachten)	☐	☐

12 Gemiddeld aantal werkenden (vraag 9 t/m 11) ☐

WINST-EN VERLIESREKENING 2024 ***(zie toelichting)*** Alle bedragen afronden op duizenden guldens

BATEN

13 Verdiende werkelijke premies (voor verzekerings-maatschappijen: minus herverzekering)

a. Commercieel:

Financiële ondernemingen

Niet -financiële ondernemingen

b. Overheid

c. Individuen

+

0

14 Inkomen uit beleggingen van verzekeringstechnische voorzieningen

a. Commercieel:

Financiële ondernemingen

Niet -financiële ondernemingen

b. Overheid

c. Individuen

d. Buitenland

+

0

+

15 Overige inkomsten

+

16 Totale ontvangsten (13 t/m 15) 0

17 Mutaties in de technische reserves (zie toelichting) **(+/-)**

18 Gerealiseerde uitkeringen door verzekeringsmaatschappijen en pensioenfondsen

a. Commercieel:

Financiële ondernemingen

Niet -financiële ondernemingen

b. Overheid

c. Individuen

+

0

-

19 Bruto productie (resultaat van 16, 17 en 18) 0

WINST-EN VERLIESREKENING 2025 ***(zie toelichting)*** Alle bedragen afronden op duizenden guldens
(VERVOLG)

LASTEN

20	Afschrijvingen op materiële vaste activa					
21	Bruto lonen en salarissen (alleen eigen personeel) en overige personeelskosten					
22	Sociale lasten (werkgeversdeel)					
23	Overige operationele kosten (geen winstbelasting)				+	
24	**Totale lasten (20 t/m 23)**					0
25	**Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening (19 minus 24)**					0

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

26	Interestbaten		-/- interestkosten		= saldo	(+/-)	0
27	Overige financiële baten en lasten						

BUITENGEWONE BATEN EN LASTEN

28	Boekwinst/verlies op verkochte vaste activa		(+/-)	
29	Overige buitengewone baten en lasten		(+/-)	
			+	
30	**Totaal van 26 t/m 29**		(+/-)	0
31	**Resultaat voor belasting (25 plus 30)**		**(+/-)**	0

32	Winstbelasting over 2024	
33	Ingehouden winsten over het boekjaar 2024	
34	Te betalen dividend over 2024	
35	Te Ontvangen dividend/resultaat uit deelnemingen 2024	
36	Bruto verzekeringspremies betaald aan het buitenland	
37	Ontvangen verzekeringsuitkeringen van het buitenland	

BALANS: ***(zie toelichting)*** Alle bedragen afronden op duizenden guldens

		eind 2025	**eind 2024**
38	Materiële vaste activa (boekwaarde ná geaccumuleerde afschrijvingen)		
	(controlehokje)	0	

Een controle op de eindwaarde van de vaste activa kan als volgt worden toegepast:
Eindwaarde 2024 + investeringen 2025 -/- desinvesteringen 2025 -/- afschrijvingen 2025 +/- boekwinst(verlies) = eindwaarde 2025

39	Balanstotaal (zie toelichting)		

TOELICHTING OP DE MATERIËLE VASTE ACTIVA:
(Afschrijvingenstaat gebruiken bij het invullen van de volgende vragen)

Let op: Beide kolommen zijn voor het boekjaar 2025!		Investeringen (aanschafwaarde)	**Des**investeringen (de opbrengst hiervan, **niet** de boekwaarde)
Investeringen in/desinvesteringen van materiële vaste activa:		**2025**	**2025**
40	Bedrijfsgebouwen (inclusief grond)		
41	Andere bouw- en grondwerken		
42	Gronden en terreinen (onbebouwd)		
43	Transportmiddelen		
44	Computers en software		
45	Machines, installaties, kantoor- en winkelinventaris en overige bedrijfsuitrusting		
		+	
46	**Totale investeringen/desinvesteringen (40 t/m 45)**	0	0
47	Welk deel van de investeringen werd in eigen beheer vervaardigd ? (zie toelichting)		
48	**Waarvan** geactiveerde lonen en salarissen van eigen personeel		
49	**Waarvan** overhead/algemene kosten		
50	Kosten van Onderzoek en Ontwikkeling (R&D) (zie toelichting)		

De ervaring heeft geleerd dat het invullen van het onderdeel betreffende investeringen en desinvesteringen veel problemen oplevert. U kunt veel vragen van het CBS voorkomen door een kopie van de toelichting op de balans waarin het verloop van de materiële vaste activa wordt gegeven aan het enqueteformulier toe te voegen.
Ook een kopie van de toelichting op de personeelskosten wordt zeer op prijs gesteld.

Toelichting vragenlijst verzekeringsmaatschappijen en pensioenfondsen
(Bron: System of National Accounts 2008)

Een onderneming is de kleinste eenheid met een eigen balans en winst- en verliesrekening. Een onderneming bestaat voor de Nationale Rekeningen uit één of meer vestigingen op hetzelfde eiland. Buitenlandse vestigingen (ook vestigingen op andere eilanden van de voormalige Nederlandse Antillen) dienen niet in deze vragenlijst te worden verwerkt.

Let op: De bedragen op het vragenformulier dienen in duizenden guldens te worden ingevuld en correct te worden afgerond. Een bedrag van XCG 5.000, - wordt dus ingevuld als 5; XCG 5.499, - wordt ook 5. Pas bij XCG 5.500, - dient 6 te worden opgegeven.

3 Het doel van deze vraag is om inzicht te krijgen in de mate waarin er sprake is van *Foreign Direct Investment* (FDI). FDI is een investering van een individu of entiteit in een ander land dan het land van vestiging, waarbij er sprake is van het uitoefenen van invloed op besluitvorming in het geïnvesteerde bedrijf.

4 De hoofdactiviteit van de onderneming is die bedrijfsactiviteit waaruit de grootste opbrengst wordt verkregen, of waarbij het grootste aantal werknemers is betrokken. Het eerste criterium heeft de voorkeur. De hoofdactiviteit wordt later gecodeerd door het CBS.

9 Betaald personeel in dienst van de onderneming omvat alle personeel op de loonstaten van de betreffende maanden, **inclusief** personen die gemiddeld minder dan 25 uur per week werken. De parttimers in loondienst die vermeld worden bij vraag 10 moeten ook in de totale aantallen bij vraag 9 meegeteld worden. Let op: ingehuurd personeel (uitzendkrachten, losse krachten, consultants etc.) worden hier niet inbegrepen. De kosten hiervan dienen bij vraag 24 ingevuld te worden.

10 Let op dat het aantal parttimers dat hier wordt vermeld ook meegeteld zijn bij vraag 9.

11 Niet-betaald personeel: eigenaren en meewerkende gezinsleden die niet op de loonlijst staan. Hieronder vallen b.v. niet de mensen die het kantoor of de tuin schoonmaken of andere losse krachten.

12 Het gemiddeld aantal personeelsleden dient bij voorkeur berekend te worden als het gemiddelde over de 12 maanden van het boekjaar. Niet betaald personeel wel meetellen bij de berekening van dit gemiddelde.

13 De verdiende werkelijke premies zijn gelijk aan de premies die de opgetreden risico's gedurende de lopende periode dekken. De verdiende werkelijke premies zijn gewoonlijk niet gelijk aan de in rekening gebrachte premies aangezien deze vaak risico's in de huidige en in de volgende periodes dekken. De premies worden als het ware vooruitbetaald. Deze vooruitbetaalde premies vormen een onderdeel van de technische reserves. De verdiende werkelijke premies kunnen dus worden berekend als het verschil tussen de in rekening gebrachte premies en de veranderingen in de reserves ten gevolge van vooruitbetaalde premies. Commissies dienen bij deze vraag buiten beschouwing te blijven.

14 Voor zowel de verzekeringen als pensioenen geldt dat de totale uitkeringen in een bepaald jaar hoger zijn dan de premies betaald over dezelfde periode. Dit is mogelijk, omdat de risico's die gedekt worden door de premies niet optreden in dezelfde periode als die waarover de premies worden betaald. Soms wordt er jarenlang premie betaald zonder dat er een uitkering plaatsvindt, met name in het geval van levensverzekeringen. Premies worden op regelmatige basis betaald terwijl uitkeringen pas soms jaren later plaatsvinden. In de periode tussen de betaling van de premie en de uitkering zijn de betaalde premies ter beschikking van de verzekeringsmaatschappijen en pensioenfondsen voor het doen van beleggingen. Inkomen uit beleggingen van verzekeringstechnische voorzieningen zijn gelijk aan de verzekeringstechnische voorzieningen van verzekeringsmaatschappijen met uitzondering van eventueel inkomen uit eigen vermogen van verzekeringsmaatschappijen.
De verzekeringstechnische voorzieningen bestaan uit:

- Vooruitbetaalde premies, voortkomend uit het verschil tussen verdiende werkelijke en in rekening gebrachte premies
- Voorzieningen voor openstaande afspraken, voortkomend uit het verschil tussen toegekende en gerealiseerde uitkeringen
- Actuariële voorzieningen voor lopende risico's en winstdeling; dit onderdeel is voornamelijk van toepassing op levensverzekeringmaatschappijen.

17 Mutaties in de technische reserves betreffen wijzigingen in de actuariële voorzieningen voor lopende risico's en winstdeling. De wijzigingen zijn het gevolg van toevoegingen aan deze voorzieningen ter financiering van de onder dergelijke verzekeringen gegarandeerde toekomstige uitkeringsbedragen. Zoals eerder aangehaald gelden deze voornamelijk voor levensverzekeringen en voor schadeverzekering alleen in gevallen waarbij de uitkeringen in de vorm van annuïteiten in plaats van een totaal bedrag plaatsvinden.

18 De gerealiseerde uitkeringen zijn niet gelijk aan de toegekende uitkeringen, omdat uitkeringen pas in een latere periode worden toegekend of uitbetaald vanwege onderhandelingen over het uit te keren bedrag. De toegekende uitkeringen zijn dus de werkelijk uitbetaalde uitkeringen. De uitkeringen in vraag 18 hebben betrekking op de gerealiseerde uitkeringen die betrekking hebben op gebeurtenissen die zich in de lopende periode voordoen. Ze zijn gelijk aan de werkelijk uitbetaalde uitkeringen verminderd met de verandering in de reserves ten gevolge van openstaande afspraken.

Omschrijving van de sectoren (van belang bij vraag 13, 14 en 18) De sector niet-financiële ondernemingen omvat:

- ✓ alle niet-financiële NV's, BV's en CV's
- ✓ de niet - financiële houdstermaatschappijen
- ✓ niet - financiële quasi ondernemingen in de vorm van eenmanszaken
- ✓ niet - financiële quasi ondernemingen in de vorm van maatschappen
- ✓ niet - financiële quasi ondernemingen in de vorm van V.O.F
- ✓ stichtingen ten behoeve van bedrijven

De sector overheid omvat:

- ✓ de overheidsdiensten, departementen en instellingen
- ✓ de stichtingen die voornamelijk worden gecontroleerd en gefinancierd door de overheid
- ✓ overheidsbedrijven zonder rechtspersoonlijkheid die niet tot de quasi ondernemingen worden gerekend

Opmerking

Quasi ondernemingen zijn bedrijven zonder rechtspersoonlijkheid die zich als onderneming gedragen in de zin dat ze over een volledige boekhouding en zelfstandige beslissingsbevoegdheid beschikken. Volgens de bedrijventelling zijn ongeveer twee-derde van de eenmanszaken en bijna alle maatschappen quasi ondernemingen.

20 Alléén afschrijvingen op materiële vaste activa opgeven. Géén afschrijvingen op b.v. goodwill e.d.

21 Alleen basisloon van **eigen** personeel. Betalingen aan contractor en uitzendbureaus, etc. Opgeven bij overige operationele kosten (vraag 23). Ondernemersinkomen alleen meetellen voorover het op de loonlijst staat. Aftrekken: de ziektegelden die uit hoofde van de ziekteverzekering worden terugontvangen van de SVB. Loonkosten die drukken op investeringen in eigen beheer hier niet vermelden. Deze worden opgegeven bij 47.

Onder overige personeelskosten vallen b.v. overwerkvergoedingen, bonussen, tantièmes, gratificaties, vakantietoeslagen, vergoedingen in **natura** (bijv. vrij wonen, voeding en vervoer), sociale uitgaven en commissies aan verkopers. Ook winstuitkeringen aan directie- en andere personeelsleden dienen hier opgegeven te worden. Opleidingskosten en beroepsmatige werkkleding zijn ***geen*** personeelskosten, deze kosten vallen onder de overige operationele kosten (23).

22 Onder sociale lasten komt het ***werkgeversdeel*** van de premies betaald aan de SVB, maar ook particuliere verzekeringen die ten behoeve van het personeel worden afgesloten, b.v. pensioen- of ziekteverzekeringen. Tot de sociale lasten ook rekenen uitkeringen bij ontslag (cessantia) als deze rechtstreeks betaald zijn.

23 Overige operationele kosten betreffen ***alle*** niet eerdergenoemde niet-duurzame goederen en diensten bij derden aangeschaft, m.u.z. van dotaties aan voorzieningen (b.v. dubieuze debiteuren) of andere buitengewone lasten zoals koersverschillen e.d. Buitengewone, niet operationele kosten moeten worden ingevuld bij vraag 29.

27 Overige financiële baten en lasten betreffen koersverschillen, bankkosten e.d.

28 Zie toelichting bij vraag 40 t/m 46 over de desinvesteringen voor het bedrag dat bij deze vraag dient te worden ingevuld. Het gaat hier om het verschil tussen de verkoop- en de boek-waarde, en kan negatief of positief zijn.

29 Buitengewone baten en lasten betreffen inkomsten en uitgaven zoals schade-uitkeringen, dotaties aan of vrijval van voorzieningen e.d.

38 De boekwaarde van de materiële vaste activa invullen, dus aanschaffingsprijs minus geaccumuleerde afschrijvingen.

39 Het balanstotaal omvat de totale activa, dus de totale bezittingen van de onderneming op de balansdatum. Dit is de onderste regel van de balans en dus in de meeste gevallen ***niet*** hetzelfde als vraag 38.

Gebruik de afschrijvingenstaat voor de vragen over investeringen en desinvesteringen

40 t/m 46

Onder ***investeringen*** in vaste activa moet worden vermeld de aanschafwaarde van duurzame productiemiddelen, die gedurende het boekjaar zijn gekocht (geen operationele leasing). Duurzame productiemiddelen zijn goederen die een levensduur hebben van 1 jaar of langer. In

de investeringen dienen mede begrepen te zijn de installatiekosten, architectenkosten, notaris- en andere overdrachtskosten, vaste voorzieningen in gebouwen, uitgaven voor groot onderhoud van de kapitaalgoederen en de waarde van in het boekjaar geïnvesteerde gelden inbouwwerken die nog niet zijn opgeleverd aan de onderneming.

Niet opnemen: investeringen in vestigingen in het buitenland (of op andere eilanden van de voormalige Nederlandse Antillen); overneming van in bedrijf zijnde ondernemingen waarvan het bedrijf in ongewijzigde vorm wordt voortgezet; investeringen in immateriële activa, zoals patenten, concessies, goodwill, etc., evenmin financiële activa.

Onder ***andere bouw- en grondwerken*** wordt verstaan: niet-bedrijfsgebouwen, zoals woningen, verenigingsgebouwen en sportzalen, en werken zoals grondverbetering, aanleg sportvelden, tennisbanen, parkeerterreinen, asfaltering opritten, etc.

In de kolom voor ***desinvesteringen*** dient de volledige opbrengst (verkoopwaarde) vermeld te worden van de verkoop van materiële vaste activa. Verschillen tussen de opbrengst en de boekwaarde van de verkochte materiële vaste activa moeten bij vraag 28 vermeld worden.

47. Onder investeringen in eigen beheer wordt verstaan het vervaardigen, verbouwen of bedrijfsklaar maken van vaste activa (gebouwen, machines, installaties, etc.) die door het bedrijf zelf gebruikt zullen worden en die dus niet voor de verkoop bestemd zijn. Bij het installeren van machines en installaties dienen alle van derden betrokken goederen en diensten te worden afgetrokken. Het overblijvende deel van de investeringen in eigen beheer valt uiteen in loonkosten eigen personeel en overhead. Deze onderverdeling wordt in 48 en 49 gevraagd.

50. Sinds kort worden de kosten van **onderzoek en ontwikkeling (R&D)** in de **investeringen** opgenomen. R&D is het op systematische (planmatige) basis uitvoeren van creatieve werkzaamheden met het doel nieuwe producten te ontdekken en te ontwikkelen, het verbeteren van bestaande producten of het ontdekken en ontwikkelen van nieuwe of efficiëntere productieprocessen (innovatie). R&D wordt behandeld als bruto-investeringen, in gevallen dat het overduidelijk is dat de activiteiten economische voordeel hebben voor de eigenaar. Anders worden de activiteiten behandeld als intermediair verbruik (vraag 20 t/m 23).

Voorbeelden van R&D

- Productiebedrijven (landbouw, visserij, mijnbouw, de industrie, elektriciteit, gas, water, afvalbeheer, bouw): onderzoek naar nieuwe producten of productiemethoden.
- IT-activiteiten: het oplossen van conflicten binnen hardware of software; de ontwikkeling van software voor zakelijke toepassingen en informatiesystemen.
- Banken en verzekeringen: de ontwikkeling van nieuwe software voor thuisbankieren; het onderzoeken van consumentengedrag met als doel nieuwe soorten rekeningen en bankdiensten te ontwikkeling; onderzoek naar sociale fenomenen met een impact op je dienst en die kunnen resulteren in nieuwe vormen van verzekering (gezondheid, pensioen, enz.); onderzoek met als doel nieuwe of aanzienlijk verbeterde financiële diensten te ontwikkelen (nieuwe concepten voor rekeningen, leningen, verzekeringen en spaarinstrumenten).
- Andere diensten: analyse van de effecten van de economische en sociale veranderingen op de consumptie en vrijetijdsbesteding; analyse van veranderde verwachtingen en voorkeuren van de consument; onderzoek naar nieuwe reis-en vakantieconcepten.

Waardering van R&D:

- Indien uitgevoerd door gespecialiseerde commerciële laboratoria of instituten, waarderen tegen het bedrag van de verkoop, het contract, de commissies, honoraria etc.;
- Indien uitgevoerd door overheidsinstellingen, universiteiten, non-profit onderzoeksinstellingen etc., waarderen tegen de totale kosten;
- Indien door het bedrijf zelf uitgevoerd, de waarde schatten op basis van de kosten die in rekening zouden worden gebracht indien de R&D commercieel was uitbesteed of op basis van de totale productiekosten, inclusief de kosten van vaste activa die worden gebruikt in de productie.

Bijlage III, behorende bij artikel 1, tweede lid, onderdeel c, van de Regeling Nationale Rekeningen enquête 2026.

Vragenlijst Jaarverslag 2025
voor kredietverlenende instellingen

KvK _____

Centraal Bureau voor de Statistiek

Contact: **World Trade Center**
Piscaderabaai z/n
Tel. (+5999) 8392300
nationale.rekeningen@cbs.cw
Website: www.cbs.cw

Interviewer: _____ Telefoon: _____ Volgnr: _____

BEDRIJVEN ENQUÊTE
VRAGENLIJST JAARVERSLAG 2025
VOOR KREDIETVERLENENDE INSTELLINGEN

IN TE VULLEN DOOR HET BEDRIJF

Naam contactpersoon: _____

Telefoon: _____

Fax: _____ Email: _____
(zie vraag 8a)

Tenminste één van beide blokken invullen

IN TE VULLEN DOOR ADMINISTRATIE-OF ACCOUNTANTSKANTOOR

Naam kantoor: _____

Naam contactpersoon: _____

Telefoon: _____

Fax: _____ Email: _____
(zie vraag 8 en 8a)

BELANGRIJK: Lees vóór het invullen van de vragenlijst de toelichting.

Alléén de vragen beantwoorden die voor uw bedrijf van toepassing zijn

VRAGENLIJST JAARVERSLAG 2025

Sector ____ KvK ____

Zone ____

Volgnr.: ____

ALGEMEEN:

1 Heeft dit bedrijf een off-shore vergunning? Ja ☐ Nee ☐
(een bedrijf met een off-shore vergunning mag geen goederen of diensten verkopen in Curaçao)

2 Rechtsvorm:

☐	1 N.V.	☐	6 V.O.F.
☐	2 B.V.	☐	7 Publiekrechtelijk orgaan
☐	3 Eenmanszaak met of zonder personeel	☐	8 Vakbond
☐	4 Stichting	☐	9 Vereniging
☐	5 Maatschap	☐	10 Anders (b.v. C.V.): ____

3 Hoeveel procent van uw (bedrijfs)vermogen is in het bezit van een buitenlands bedrijf?

Gelieve uw antwoord te specifieren met het percentage en het land van vestiging van het buitenlandse bedrijf

%	Land

4 Hoofdactiviteit: ____ ____

5 Het boekjaar loopt van ____ t/m ____ 2025
(Indien het boekjaar niet samenvalt met het kalenderjaar, gelieve gegevens over het jaar dat eindigt in 2025 op te geven)

6 Was de onderneming het hele boekjaar (afgezien van vakantie) actief? Ja ☐ Nee ☐

7 Zijn in de financiële gegevens hierachter ook gegevens van vestigingen in het buitenland, op Aruba of op de BES eilanden opgenomen? Ja ☐ Nee ☐
Indien ja, graag percentage van aandeel opgeven ____ %

8 Veel bedrijven laten deze enquête door hun accountant/boekhouder invullen. Vindt u het goed dat het CBS deze enquête in de toekomst rechtstreeks naar uw administratie- of accountantskantoor stuurt? Indien ja, gelieve op het voorblad de gegevens in te vullen Ja ☐ Nee ☐

8a Wilt u (of uw accountant/boekhouder) in het vervolg de formulieren per email ontvangen? Ja ☐ Nee ☐
Indien ja, gelieve op het voorblad uw emailadres in te vullen

PERSONEEL:

	per 30 juni	31 december
9 Aantal betaalde personeelsleden op de loonlijst **(full-time)**	____	____
10 Aantal betaalde personeelsleden op de loonlijst **(part-time)**	____	____
11 Niet betaald personeel (= eigenaren en meewerkende gezinsleden die niet op de loonlijst staan, geen losse krachten)	____	____

12 Gemiddeld aantal werkenden (vraag 9 t/m 11) ____

WINST-EN VERLIESREKENING 2025 Alle bedragen afronden op duizenden guldens

(zie toelichting)

BATEN

13	Ontvangen interest op leningen aan leden/klanten		
14	Voor Credit Unions: interest op deposito's van leden	-/-	
15	**Saldo interest (13 minus 14)**		0
16	Andere/overige inkomsten	+	
17	**Totale baten (15 plus 16)**		0

LASTEN

18	Afschrijvingen op materiële vaste activa		
19	Bruto lonen en salarissen (alleen eigen personeel) en overige personeelskosten		
20	Sociale lasten (werkgeversdeel)		
21	Overige operationele kosten (geen winstbelasting)	+	
22	**Totale lasten (18 t/m 21)**		0
23	**Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening (17 min 22)**	**(+/-)**	0

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

24	Interestbaten		-/- interestkosten		= saldo	**(+/-)** 0
25	Overige financiële baten en lasten					**(+/-)**

BUITENGEWONE BATEN EN LASTEN

26	Boekwinst/verlies op verkochte vaste activa	**(+/-)**	
27	Overige buitengewone baten en lasten	**(+/-)**	
		+	
28	**Totaal van 24 t/m 27**	**(+/-)**	0
29	**Resultaat voor belasting (23 plus 28)**	**(+/-)**	0

De volgende vragen zijn alléén bedoeld voor NV's of BV's

30	Winstbelasting over 2024	
31	Ingehouden winsten over het boekjaar 2024	
32	Te betalen dividend over 2024	
33	Te Ontvangen dividend/resultaat uit deelnemingen 2024	

BALANS: ***(zie toelichting)*** Alle bedragen afronden op duizenden guldens

		eind 2025	**eind 2024**
34	Materiële vaste activa (boekwaarda ná geaccumuleerde afschrijvingen)		
	(controlehokje)	0	

Een controle op de eindwaarde van de vaste activa kan als volgt worden toegepast:
Eindwaarde 2024 + investeringen 2025 -/- desinvesteringen 2025 -/- afschrijvingen 2025 +/- boekwinst(verlies) = eindwaarde 2025

35	Balanstotaal (zie toelichting)		

TOELICHTING OP DE MATERIËLE VASTE ACTIVA:
(Afschrijvingenstaat gebruiken bij het invullen van de volgende vragen)

Let op: Beide kolommen zijn voor het boekjaar 2025!

	Investeringen (aanschafwaarde)	**Des**investeringen (de opbrengst hiervan, **niet** de boekwaarde)
Investeringen in/desinvesteringen van materiële vaste activa:	**2025**	**2025**
36 Bedrijfsgebouwen (inclusief grond)		
37 Andere bouw- en grondwerken		
38 Gronden en terreinen (onbebouwd)		
39 Transportmiddelen		
40 Computers en software		
41 Machines, installaties, kantoor- en winkelinventaris en overige bedrijfsuitrusting		
	+	+
42 Totale investeringen/desinvesteringen (36 t/m 41)	0	0
43 Welk deel van de investeringen werd in eigen beheer vervaardigd ? (zie toelichting)		
44 **Waarvan** geactiveerde lonen en salarissen van eigen personeel		
45 **Waarvan** overhead/algemene kosten		
46 Kosten van Onderzoek en Ontwikkeling (R&D (zie toelichting)		

De ervaring heeft geleerd dat het invullen van het onderdeel betreffende investeringen en desinvesteringen veel problemen oplevert. U kunt veel vragen van het CBS voorkomen door een kopie van de toelichting op de balans waarin het verloop van de materiële vaste activa wordt gegeven aan het enqueteformulier toe te voegen.
Ook een kopie van de toelichting op de personeelskosten wordt zeer op prijs gesteld.

Centraal Bureau voor de Statistiek

Toelichting vragenlijst voor kredietverlenende instellingen

Een onderneming is de kleinste eenheid met een eigen balans en winst- en verliesrekening. Een onderneming bestaat voor de Nationale Rekeningen uit één of meer vestigingen op hetzelfde eiland. Buitenlandse vestigingen (ook vestigingen op andere eilanden van de voormalige Nederlandse Antillen) dienen niet in deze vragenlijst te worden verwerkt.

Let op: De bedragen op het vragenformulier dienen in duizenden guldens te worden ingevuld en correct te worden afgerond. Een bedrag van XCG 5.000,- wordt dus ingevuld als 5; XCG 5.499, - wordt ook 5. Pas bij XCG 5.500, - dient 6 te worden opgegeven.

3 Het doel van deze vraag is om inzicht te krijgen in de mate waarin er sprake is van Foreign Direct Investment (FDI). FDI is een investering van een individu of entiteit in een ander land dan het land van vestiging, waarbij er sprake is van het uitoefenen van invloed op besluitvorming in het geïnvesteerde bedrijf.

4 De hoofdactiviteit van de onderneming is die bedrijfsactiviteit waaruit de grootste opbrengst wordt verkregen, of waarbij het grootste aantal werknemers is betrokken. Het eerste criterium heeft de voorkeur.

9 Betaald personeel in dienst van de onderneming omvat alle personeel op de loonstaten van de betreffende maanden, **inclusief** personen die gemiddeld minder dan 25 uur per week werken. De parttimers in loondienst die vermeld worden bij vraag 10 moeten ook in de totale aantallen bij vraag 9 meegeteld worden. Let op: ingehuurd personeel (uitzendkrachten, losse krachten, consultants etc.) worden hier niet inbegrepen. De kosten hiervan dienen bij vraag 24 ingevuld te worden.

10 Let op dat het aantal parttimers in loondienst, dat hier wordt vermeld, is inbegrepen bij vraag 9.

11 Niet-betaald personeel: eigenaren en meewerkende gezinsleden die niet op de loonlijst staan. Hieronder vallen b.v. niet de mensen die het kantoor of de tuin schoonmaken of andere losse krachten.

12 Het gemiddeld aantal personeelsleden dient bij voorkeur berekend te worden als het gemiddelde over de 12 maanden van het boekjaar. Niet betaald personeel wel meetellen bij de berekening van dit gemiddelde.

13 Alle kredietverlenende instellingen vermelden hier de inkomsten aan ontvangen rente op verleende kredieten. Let op: deze vraag bevat alléén de ontvangen rente op verleende kredieten aan leden en andere klanten. Ontvangen interest van banken moet bij vraag 24 worden opgegeven.

14 Credit Union vermelden hier alléén betaalde interest op deposito's van leden. Betaalde interest aan banken moet bij vraag 24 worden opgegeven.

16 Deze vraag is voor overige kredietverlenende instellingen om hun inkomen in te vullen, of voor overige inkomsten van credit Union.

18 Alléén afschrijvingen op materiële vaste activa opgeven. Géén afschrijvingen op b.v. goodwill e.d.

19 Alleen basisloon van eigen personeel. Betalingen aan contractor en uitzendbureaus, etc. opgeven bij overige operationele kosten (vraag 21). Ondernemersinkomen alleen meetellen voor zover het op de loonlijst staat. Aftrekken: de ziektegelden die uit hoofde van de ziekteverzekering worden terugontvangen van de SVB.

Loonkosten die drukken op investeringen in eigen beheer hier niet vermelden. Deze worden opgegeven bij 44.

Onder overige personeelskosten vallen b.v. overwerkvergoedingen, bonussen, tantièmes, gratificaties, vakantietoeslagen, vergoedingen in natura (bijv. vrij wonen, voeding en vervoer), sociale uitgaven en commissies aan verkopers. Ook winstuitkeringen aan directie- en andere personeelsleden dienen hier opgegeven te worden. Opleidingskosten en beroepsmatige werkkleding zijn ***geen*** personeelskosten, deze kosten vallen onder de overige operationele kosten (21).

20 Onder sociale lasten komt het ***werkgeversdeel*** van de premies betaald aan de SVB, maar ook particuliere verzekeringen die ten behoeve van het personeel worden afgesloten. Tot de sociale lasten tevens rekenen uitkeringen bij ontslag (cessantia) indien deze rechtstreeks betaald zijn.

21 Overige operationele kosten betreffen alle niet eerder genoemde niet-duurzame goederen en diensten bij derden aangeschaft, m.u.z. van dotaties aan voorzieningen (b.v. dubieuze debiteuren) of andere buitengewone lasten zoals koersverschillen e.d. Buitengewone, niet operationele kosten moeten worden ingevuld bij vraag 27.

25 Overige financiële baten en lasten betreffen koersverschillen, bankkosten e.d.

26 Zie toelichting bij vraag 36 t/m 42 betreffende de desinvesteringen voor het bedrag dat bij deze vraag dient te worden ingevuld. Het gaat hier om het verschil tussen de verkoop- en de boekwaarde, en kan negatief of positief zijn.

27 Buitengewone baten en lasten betreffen incidentele inkomsten en uitgaven zoals schade-uitkeringen, dotaties aan of vrijval van voorzieningen e.d.

34 De boekwaarde van de materiële vaste activa invullen, dus aanschaffingsprijs minus geaccumuleerde afschrijvingen

35 Het balanstotaal omvat de totale activa, dus de totale bezittingen van de onderneming op de balansdatum. Dit is de onderste regel van de balans en in de meeste gevallen ***niet*** hetzelfde als vraag 34.

Gebruik de afschrijvingenstaat voor de vragen over investeringen en desinvesteringen

36 t/m 42

Bij de investeringen in vaste activa moet worden vermeld de aanschafwaarde van duurzame productiemiddelen, die gedurende het boekjaar zijn gekocht (geen operationele leasing).
Duurzame productiemiddelen zijn goederen die een levensduur hebben van 1 jaar of langer.
In de investeringen dienen mede begrepen te zijn de installatiekosten, architectenkosten, notaris- en andere overdrachtskosten, vaste voorzieningen in gebouwen, uitgaven voor groot onderhoud van de kapitaalgoederen en de waarde van in het boekjaar geïnvesteerde gelden in bouwwerken die nog niet zijn opgeleverd aan de onderneming.

***Niet** opnemen*: investeringen in vestigingen in het buitenland (of op andere eilanden van de voormalige Nederlandse Antillen); overneming van in bedrijf zijnde ondernemingen waarvan het bedrijf in ongewijzigde vorm wordt voortgezet; investeringen in immateriële activa, zoals patenten, concessies, goodwill, etc., evenmin financiële activa.

Onder ***andere bouw- en grondwerken*** wordt verstaan: niet-bedrijfsgebouwen, zoals woningen, verenigingsgebouwen en sportzalen, en werken zoals grondverbetering, aanleg sportvelden, tennisbanen, parkeerterreinen, asfaltering opritten, etc.

In de kolom voor ***Desinvesteringen*** dient de volledige opbrengst (verkoopwaarde) vermeld te worden van de verkoop van materiële vaste activa. Verschillen tussen de opbrengst en de boekwaarde van de verkochte materiële vaste activa moeten bij vraag 26 vermeld worden.

43 Onder investeringen in eigen beheer wordt verstaan het vervaardigen, verbouwen of bedrijfsklaar maken van vaste activa (gebouwen, machines, installaties, etc.) die door het bedrijf zelf gebruikt zullen worden en die dus niet voor de verkoop bestemd zijn. Bij het installeren van machines en installaties dienen alle van derden betrokken goederen en diensten te worden afgetrokken. Het overblijvende deel van de investeringen in eigen beheer valt uiteen in loonkosten eigen personeel en overhead. Deze onderverdeling wordt in 44 en 45 gevraagd.

46 **Sinds** kort worden de kosten van **onderzoek en ontwikkeling (R&D)** in de **investeringen** opgenomen. R&D is het op systematische (planmatige) basis uitvoeren van creatieve werkzaamheden met het doel nieuwe producten te ontdekken en te ontwikkelen, het verbeteren van bestaande producten of het ontdekken en ontwikkelen van nieuwe of efficiëntere productieprocessen (innovatie). R&D wordt behandeld als bruto-investeringen, in gevallen dat het overduidelijk is dat de activiteiten economische voordeel hebben voor de eigenaar. Anders worden de activiteiten behandeld als intermediair verbruik (vraag 18 t/m 21).

Voorbeelden van R&D

- Productiebedrijven (landbouw, visserij, mijnbouw, de industrie, elektriciteit, gas, water, afvalbeheer, bouw): onderzoek naar nieuwe producten of productiemethoden.
- IT-activiteiten: het oplossen van conflicten binnen hardware of software; de ontwikkeling van software voor zakelijke toepassingen en informatiesystemen.
- Banken en verzekeringen: de ontwikkeling van nieuwe software voor thuisbankieren; het onderzoeken van consumentengedrag met als doel nieuwe soorten rekeningen en bankdiensten te ontwikkeling; onderzoek naar sociale fenomenen met een impact op je dienst en die kunnen resulteren in nieuwe vormen van verzekering (gezondheid, pensioen, enz.); onderzoek met als doel nieuwe of aanzienlijk verbeterde financiële diensten te

ontwikkelen (nieuwe concepten voor rekeningen, leningen, verzekeringen en spaarinstrumenten).
- Andere diensten: analyse van de effecten van de economische en sociale veranderingen op de consumptie en vrijetijdsbesteding; analyse van veranderde verwachtingen en voorkeuren van de consument; onderzoek naar nieuwe reis-en vakantieconcepten.

Waardering van R&D:
- Indien uitgevoerd door gespecialiseerde commerciële laboratoria of instituten, waarderen tegen het bedrag van de verkoop, het contract, de commissies, honoraria etc.;
- Indien uitgevoerd door overheidsinstellingen, universiteiten, non-profit onderzoeksinstellingen etc., waarderen tegen de totale kosten;
- Indien door het bedrijf zelf uitgevoerd, de waarde schatten op basis van de kosten die in rekening zouden worden gebracht indien de R&D commercieel was uitbesteed of op basis van de totale productiekosten, inclusief de kosten van vaste activa die worden gebruikt in de productie.

Bijlage IV, behorende bij artikel 1, tweede lid, onderdeel d, van de Regeling Nationale Rekeningen enquête 2026

Vragenlijst Kostenstructuur

Centraal Bureau voor de Statistiek

Curaçao WTC Building, Piscadera Bay z/n (first floor)
Telephone (+599-9) 724-1802
WhatsApp (+599-9) 520-2227
Email info@cbs.cw
Website www.cbs.cw

KVK:
ISIC:
Sector:

ENQUÊTE INTERMEDIAIR VERBRUIK 2026

Volgnr:

Ter aanvulling op de Vragenlijst Jaarverslag 2026 verzoeken wij u in deze enquête om een nadere specificatie van het intermediair verbruik van uw onderneming.

Intermediair verbruik omvat de goederen en diensten die gedurende het productieproces zijn aangekocht en verbruikt, zoals grondstoffen, materialen, handelsgoederen, energie en zakelijke diensten. Deze informatie stelt het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) in staat om de economische structuur van Curaçao beter in kaart te brengen en betrouwbare statistieken op te stellen voor onder andere de Nationale Rekeningen en het bruto binnenlands product (bbp).

Let op: rapporteer uitsluitend zakelijke kosten.
Niet opnemen: investeringen, lonen en salarissen, sociale lasten, afschrijvingen op vaste activa en subsidies.

1. Specificatie van de kostprijs (indien van toepassing)

In dit onderdeel verzoeken wij u een uitsplitsing te geven van de verschillende soorten aangekochte goederen, materialen en grondstoffen die door uw onderneming zijn gebruikt. Kosten voor werkzaamheden uitgevoerd door derden en andere uitbestede diensten dienen niet in deze rubriek te worden opgenomen, maar kunnen worden vermeld onder 'Overige kosten' (Pagina 2).

Toelichting en voorbeelden

Vermeld hieronder de belangrijkste soorten grondstoffen, materialen en goederen die uw onderneming in het verslagjaar heeft aangekocht en verbruikt. Gebruik zo nodig meerdere regels. De voorbeelden dienen uitsluitend ter illustratie.

Voorbeelden:

Landbouwproducten: granen, groenten, fruit, bloemen, melk
Voedingsmiddelen: vlees, vis, zuivel, suiker, oliën
Dranken: alcoholische dranken, frisdranken, sappen
Chemische producten: verf, schoonmaakmiddelen, medicijnen
Bouwmaterialen: cement, zand, grind, hout, staal
Verpakkingsmaterialen: karton, plastic, glas, etiketten
Kantoorbenodigdheden: papier, printerbenodigdheden, schrijfmateriaal

Soort grondstoffen, materialen en goederen:	Waarvan rechtstreeks geïmporteerd uit het buitenland (%)	Nadere omschrijving (indien van toepassing)	Alle bedragen in duizenden XCG
Landbouw/tuinbouwproducten/visserij			
Zand/steen/grind/kalksteen			
Voedingsproducten			
Dranken			
Chemische grondstoffen			
Metalen			
Hout/textiel/papier			
Andere grondstoffen/materialen (specificeer indien van toepassing):			
_____			
_____			
_____			
Totale kostprijs			**-**

Overige kosten (verbonden aan de kostprijs):	Waarvan rechtstreeks geïmporteerd uit het buitenland (%)	Nadere omschrijving (indien van toepassing)	Alle bedragen in duizenden XCG
Invoerrechten (douanerechten):			
Vrachtkosten: lucht			
land (koerier)			
zee			
Opslagkosten			
Premies transportverzekeringen			
Totale kostprijs			**-**

ENQUÊTE INTERMEDIAIR VERBRUIK 2026

2. Specificatie van overige operationele kosten

In dit onderdeel verzoeken wij u een uitsplitsing te geven van de belangrijkste operationele kosten van uw onderneming die zijn opgenomen onder 'Overige operationele kosten' in de Vragenlijst Jaarverslag 2026.

Toelichting en voorbeelden

Vermeld hieronder de belangrijkste operationele kosten en diensten die uw onderneming gedurende het verslagjaar heeft afgenomen. Gebruik zo nodig meerdere regels. De voorbeelden dienen uitsluitend ter illustratie.

Voorbeelden:

1. ICT-diensten: internet, cloud-diensten, hosting
2. Softwarelicenties: Microsoft 365, Adobe, ERP-systemen
3. Data processing / IT-diensten: databasebeheer, IT-outsourcing
4.Cybersecurity: antivirus, firewalls, monitoring

Soort operationele kosten	Waarvan rechtstreeks geïmporteerd uit het buitenland (%)	Nadere omschrijving (indien van toepassing)	Alle bedragen in duizenden XCG
Afschrijvingen dubieuze debiteuren, incourante voorraden, toevoegingen aan reserves, goodwill			
Assurantiebemiddeling			
Bouw en loondiensten			
Brandstoffen			
Communicatie en ICT-diensten (telefoon, internet, mobiel, post, cloud-diensten, hosting en overige ICT-diensten)[1]			
Softwarelicenties en abonnementen (bijv. Microsoft 365, Adobe, ERP-systemen)[2]			
Cloud hosting en webhosting diensten			
Data processing / IT-diensten[3]			
Cybersecurity diensten[4]			
Eindproducten van hout, textiel			
Gezondheidsdiensten			
Horeca en logiesverstrekking (o.a. reis- en verblijfskosten)			
Huur: gebouwen			
transportmiddelen			
machines			
Levensverzekeringen			
Onderdelen van: computers			
auto's			
overig vervoer			
Onderhoud en reparatie: gebouwen			
transportmiddelen (geen schepen)			
machines			
Overige diensten (schoonmaak, werk van derden, entertainment, overige reparatie)			
Overige eindproducten			
Particulier onderwijs			
Professionele diensten: accountantskosten, administratie kosten			
beveiliging			
consultancy, advies, juridische kosten			
marketing, reclame, digitale marketing en sociale media			
onderzoek en ontwikkeling			
andere professionele diensten:			
Andere operationele kosten (specificeer indien van toepassing):			
_____			
_____			
_____			
_____			
_____			
Bank- en betalingsverwerkingskosten			
Koerier- en bezorgdiensten			
Schadeverzekeringen			
Scheepsreparatie			
Transportondersteunende kosten en verwante activiteiten, reisbureaus			
Utiliteitskosten: elektriciteit			
water			
kookgas			
Voedingsproducten			
Kosten niet elders genoemd			
Totale overige kosten			**-**

ENQUÊTE INTERMEDIAIR VERBRUIK 2026

3. Aanvullende specificaties

Gebruik deze pagina voor aanvullende kosten die niet onder Pagina 1 of Pagina 2 vallen.

Toelichting en voorbeelden
Vermeld hieronder aanvullende kosten die niet onder de categorieën op Pagina 1 (Kostprijs) of Pagina 2 (Overige operationele kosten) vallen. Gebruik zo nodig meerdere regels. De voorbeelden dienen uitsluitend ter illustratie.

Let op: rapporteer uitsluitend zakelijke kosten. Neem geen crypto-investeringen, financiële beleggingen of gok-/weddenschapsverliezen op.
Intermediair verbruik betreft goederen en diensten die tijdens het productieproces worden opgebruikt.
Niet opnemen: investeringen, lonen en salarissen, sociale lasten, afschrijvingen op vaste activa en subsidies.
Voorbeelden die wel kan voor 2026: Microsoft 365, Google Workspace, Adobe, cloud- en webhostingdiensten, cybersecuritydiensten, sociale-media-advertenties, online betalingsverwerkingskosten, AI-diensten, crypto-gerelateerde dienstverlening, online gaming- en gokplatformdiensten en Airbnb-/short-term-rentalplatformdiensten.

Soort aanvullende kosten	**Waarvan rechtstreeks geïmporteerd uit het buitenland (%)**	**Nadere omschrijving (indien van toepassing)**	**Alle bedragen in duizenden XCG**
Tijdelijk personeel / uitzendkrachten			
Reis- en verblijfskosten			
Uniformen of bedrijfskleding			
Diverse belastingen en heffingen			
Bank- en betalingsverwerkingskosten			
Koerier- en bezorgdiensten			
Opkomende digitale economie en platformdiensten:			
Artificial Intelligence services (ChatGPT, Copilot, Gemini, Claude, OpenAI API)			
Digital asset / crypto-gerelateerde diensten (exchange fees, custody, blockchain services)			
Online gaming en gambling-gerelateerde diensten (platform fees, software, licenties)			
Korte-termijn accommodatieplatforms (Airbnb, Vrbo, Booking.com rentals)			
Andere digitale platformdiensten (specificeer):			
Totaal aanvullende specificatie			-

Digitale verkoop	
Heeft uw onderneming in 2026 goederen of diensten online verkocht? (selecteer Ja of Nee)	Klik Selecteer --->
Omzet uit online verkoop (x 1.000 XCG)	
Geschat aandeel van totale omzet (%)	
Totaal digetale verkoop	**0**